

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ УГОВОРА О ПРИЈАТЕЉСТВУ И САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ, ПРОТОКОЛА О ИЗМЕНАМА УГОВОРА О ПРИЈАТЕЉСТВУ И САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ, ДРУГОГ ПРОТОКОЛА О ИЗМЕНАМА УГОВОРА О ПРИЈАТЕЉСТВУ И САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ И ТРЕЋЕГ ПРОТОКОЛА О ИЗМЕНАМА УГОВОРА О ПРИЈАТЕЉСТВУ И САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ

Члан 1.

Потврђују се Уговор о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињен у Денпасару, на Балију, 24. фебруара 1976. године, Протокол о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињен у Манили, 15. децембра 1987. године, Други протокол о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињен у Манили, 25. јула 1998. године и Трећи протокол о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињен у Ханоју, 23. јула 2010. године, сви на енглеском језику.

Члан 2.

Текстови Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Протокола о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Другог протокола о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији и Трећег протокола о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласе:

**TREATY OF AMITY AND
COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA**

P R E A M B L E

The High Contracting Parties :

CONSCIOUS of the existing ties of history, geography and culture, which have bound their peoples together;

ANXIOUS to promote regional peace and stability through abiding respect for justice and the rule of law and enhancing regional resilience in their relations;

DESIRING to enhance peace, friendship and mutual cooperation on matters affecting Southeast Asia consistent with the spirit and principles of the Charter of the United Nations, the Ten Principles adopted by the Asian-African Conference in Bandung on 25 April 1955, the Declaration of the Association of Southeast Asian Nations signed in Bangkok on 8 August 1967, and the Declaration signed in Kuala Lumpur on 27 November 1971;

CONVINCED that the settlement of differences or disputes between their countries should be regulated by rational, effective and sufficiently flexible procedures, avoiding negative attitudes which might endanger or hinder cooperation;

BELIEVING in the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony;

SOLEMNLY AGREE to enter into a Treaty of Amity and Cooperation as follows :

CHAPTER I

PURPOSE AND PRINCIPLES

Article 1

The purpose of this Treaty is to promote perpetual peace, *everlasting amity* and cooperation among their peoples which would contribute to their strength, solidarity and closer relationship.

Article 2

In their relations with one another, the High Contracting Parties shall be guided by the following fundamental principles :

a. Mutual respect for the independence, sovereignty, equality, territorial integrity and national identity of all nations;

- b. The right of every State to lead its national existence free from external interference, subversion or coercion;
- c. Non-interference in the internal affairs of one another;
- d. Settlement of differences or disputes by peaceful means;
- e. Renunciation of the threat or use of force;
- f. Effective cooperation among themselves.

CHAPTER II

AMITY

Article 3

In pursuance of the purpose of this Treaty the High Contracting Parties shall endeavour to develop and strengthen the traditional, cultural and historical ties of friendship, good neighbourliness and cooperation which bind them together and shall fulfil in good faith the obligations assumed under this Treaty. In order to promote closer understanding among them, the High Contracting Parties shall encourage and facilitate contact and intercourse among their peoples.

CHAPTER III

COOPERATION

Article 4

The High Contracting Parties shall promote active cooperation in the economic, social, cultural, technical, scientific and administrative fields as well as in matters of common ideals and aspirations of international peace and stability in the region and all other matters of common interest.

Article 5

Pursuant to Article 4 the High Contracting Parties shall exert their maximum efforts multilaterally as well as bilaterally on the basis of equality, non-discrimination and mutual benefit.

Article 6

The High Contracting Parties shall collaborate for the acceleration of the economic growth in the region in order to strengthen the foundation for a prosperous and peaceful community of nations in Southeast Asia. To this end, they shall promote the greater utilization of their agriculture and industries, the expansion of their trade and the improvement of their economic infra-structure for the mutual benefit of their peoples. In this regard, they shall continue to explore all avenues for close and beneficial cooperation with other States as well as international and regional organisations outside the region.

Article 7

The High Contracting Parties, in order to achieve social justice and to raise the standards of living of the peoples of the region, shall intensify economic cooperation. For this purpose, they shall adopt appropriate regional strategies for economic development and mutual assistance.

Article 8

The High Contracting Parties shall strive to achieve the closest cooperation on the widest scale and shall seek to provide assistance to one another in the form of training and research facilities in the social, cultural, technical, scientific and administrative fields.

Article 9

The High Contracting Parties shall endeavour to foster cooperation in the furtherance of the cause of peace, harmony and stability in the region. To this end, the High Contracting Parties shall maintain regular contacts and consultations with one another on international and regional matters with a view to coordinating their views, actions and policies.

Article 10

Each High Contracting Party shall not in any manner or form participate in any activity which shall constitute a threat to the political and economic stability, sovereignty, or territorial integrity of another High Contracting Party.

Article 11

The High Contracting Parties shall endeavour to strengthen their respective national resilience in their political, economic, socio-cultural as well as security fields in conformity with their respective ideals and aspirations, free from external interference as well as internal subversive activities in order to preserve their respective national identities.

Article 12

The High Contracting Parties in their efforts to achieve regional prosperity and security, shall endeavour to cooperate in all fields for the promotion of regional resilience, based on the principles of self-confidence, self-reliance, mutual respect, cooperation and solidarity which will constitute the foundation for a strong and viable community of nations in Southeast Asia.

CHAPTER IV**PACIFIC SETTLEMENT OF DISPUTES***Article 13*

The High Contracting Parties shall have the determination and good faith to prevent disputes from arising, in case disputes on matters directly affecting them should arise, especially disputes likely to disturb regional peace and harmony, they shall refrain from the threat or use of force and shall at all times settle such disputes among themselves through friendly negotiations.

Article 14

To settle disputes through regional processes, the High Contracting Parties shall constitute, as a continuing body, a High Council comprising a Representative at ministerial level from each of the High Contracting Parties to take cognizance of the existence of disputes or situations likely to disturb regional peace and harmony.

Article 15

In the event no solution is reached through direct negotiations, the High Council shall take cognizance of the dispute or the situation and shall recommend to

the parties in dispute appropriate means of settlement such as good offices, mediation, inquiry or conciliation. The High Council may however offer its good offices, or upon agreement of the parties in dispute, constitute itself into a committee of mediation, inquiry or conciliation. When deemed necessary, the High Council shall recommend appropriate measures for the prevention of a deterioration of the dispute or the situation.

Article 16

The foregoing provisions of this Chapter shall not apply to, a dispute unless all the parties to the dispute agree to their application to that dispute. *However*, this shall not preclude the other High Contracting Parties not party to the dispute from offering all possible assistance to *settle the said dispute*. Parties to the dispute should be well disposed towards such offers of assistance.

Article 17

Nothing in this Treaty shall preclude recourse to the modes of peaceful settlement contained in Article 33 (1) of the Charter of the United Nations. The High Contracting Parties which are parties to a dispute should be encouraged to take initiatives to solve it by friendly negotiations before resorting to the other procedures provided for in the Charter of the United Nations.

CHAPTER V

GENERAL PROVISIONS

Article 18

This Treaty shall be signed by the Republic of Indonesia, Malaysia, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore and the Kingdom of Thailand. It shall be ratified in accordance with the constitutional procedures of each signatory State.

It shall be open for accession by other States in Southeast Asia.

Article 19

This Treaty shall enter into force on the date of the deposit of the fifth instrument of ratification with the Governments of the signatory States which are designated Depositories of this Treaty and of the instruments of ratification or accession.

Article 20

This Treaty is drawn up in the official languages of the High Contracting Parties, all of which are equally authoritative. There shall be an agreed common translation of the texts in the English language. Any divergent interpretation of the *common* text shall be settled by negotiation.

IN FAITH THEREOF the High Contracting Parties have signed the Treaty and have hereto affixed their Seals.

DONE at Denpasar, Bali, this twenty-fourth day of February in the year one thousand nine hundred and seventy-six.

Untuk Republik Indonesia
Bagi Pihak Republik Indonesia
Para sa Republika ng Indonesya

Soeharto
President

For the Republic of Indonesia

Untuk Malaysia
Bagi Pihak Malaysia
Para sa Malaysia

Datuk Hussein Onn
Prime Minister

For Malaysia

Untuk Republik Pilipina
Bagi Pihak Republik Filipina
Para sa Republika ng Pilipinas

Ferdinand E. Marcos
President

For the Republic of the Philippines

Untuk Republic Singapura
Bagi Pihak Republik Singapura
Para sa Republika ng Singapore

Lee Kuan Yew
Prime Minister

For the Republic of Singapore

Untuk Kerayan Thailand
Bagi Pihak Thailand
Para Sa Kaharian Ng Thailand

Kukrit Pranoj
Prime Minister

For the Kingdom of Thailand

PROTOCOL AMENDING THE TREATY OF AMITY
AND COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA

THE GOVERNMENT OF BRUNEI DARUSSALAM

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF INDONESIA

THE GOVERNMENT OF MALAYSIA

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF THE PHILIPPINES

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SINGAPORE, AND

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND

DESIRING to further enhance cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia and, in particular, neighbouring States of the Southeast Asia region;

CONSIDERING Paragraph 5 of the Preamble of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, done at Denpasar, Bali, on 24 February 1976 (hereinafter referred to as the Treaty of Amity), which refers to the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony ;

HEREBY AGREE TO THE FOLLOWING:

Article 1

Article 18 of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows: -

"This Treaty shall be signed by the Republic of Indonesia, Malaysia, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore and the Kingdom of Thailand. It shall be ratified in accordance with the constitutional procedures of each signatory State.

It shall be open for accession by other States in Southeast Asia.

States outside Southeast Asia may also accede to this Treaty by the consent of all the States in Southeast Asia which are signatories to this Treaty and Brunei Darussalam."

Article 2

Article 14 of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:-

"To settle disputes through regional processes, the High Contracting Parties shall constitute, as a continuing body, a High Council comprising a Representative at ministerial level from each of the High Contracting Parties to take cognizance of the existence of disputes or situations likely to disturb regional peace and harmony.

However, this article shall apply to any of the States outside Southeast Asia which have acceded to the Treaty only in cases where that State is directly involved in the dispute to be settled through the regional processes."

Article 3

This Protocol shall be subject to ratification and shall come into force on the date the last instrument of ratification of the High Contracting Parties is deposited.

Done at Manila, the fifteenth day of December in the year one thousand nine hundred and eighty-seven.

For Brunei Darussalam:

H.R.H. PRINCE MOHAMED BOLKIAH
Minister for Foreign Affairs

For the Republic of Indonesia:

DR. MOCHTAR KUSUMA-ATMADJA
Minister of Foreign Affairs

For Malaysia:

DATO HAJI ABU HASSAN HAJI OMAR
Minister of Foreign Affairs

For the Republic of the Philippines:

RAUL S. MANGLAPUS
Secretary of Foreign Affairs

For the Republic of Singapore:

S. DHANABALAN
Minister for Foreign Affairs

For the Kingdom of Thailand:

AIR CHIEF MARSHAL SIDDHI SAVETSILA
Minister of Foreign Affairs

**SECOND PROTOCOL AMENDING THE TREATY OF AMITY
AND COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA**

The Government of Brunei Darussalam
The Government of the Kingdom of Cambodia
The Government of the Republic of Indonesia
The Government of the Lao People's Democratic Republic
The Government of Malaysia
The Government of the Union of Myanmar
The Government of the Republic of the Philippines
The Government of the Republic of Singapore
The Government of the Kingdom of Thailand
The Government of the Socialist Republic of Vietnam
The Government of Papua New Guinea
Hereinafter referred to as the High Contracting Parties:

DESIRING to ensure that there is appropriate enhancement of cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia and, in particular, neighboring States of the Southeast Asia region;

CONSIDERING Paragraph 5 of the preamble of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, done at Denpasar, Bali, on 24 February 1976 (hereinafter referred to as the Treaty of Amity) which refers to the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony.

HEREBY AGREE TO THE FOLLOWING:

Article I

Article 18, Paragraph 3, of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:

"States outside Southeast Asia may also accede to this Treaty with the consent

Of all the States in Southeast Asia, namely, Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Vietnam."

Article 2

This Protocol shall be subject to ratification and shall come into force on the date the last instrument of ratification of the High Contracting Parties is deposited.

DONE at Manila, the twenty-fifth day of July in the year one thousand nine hundred and ninety-eight.

For Brunei Darussalam:

PRINCE MOHAMED BOLKIAH
Minister of Foreign Affairs

For the Kingdom of Cambodia:

CHEM WIDHYA
Special Envoy of the
Royal Government of Cambodia

For the Republic of Indonesia:

ALI ALATAS
Minister of Foreign Affairs

For the Lao People`s Democratic Republic:

SOMSAVAT LENGSAVAD
Deputy Prime Minister and
Minister of Foreign Affairs

For Malaysia:

**DATUK SERIABDULLAH
HAJI AHMAD BADAWI**
Minister of Foreign Affairs

For the Union of Myanmar:

U OHN GYAW
Minister for Foreign Affairs

For the Republic of the Philippines:

DOMINGO L. SIAZON, JR.
Secretary of Foreign Affairs

For the Republic of Singapore:

S JAYAKUMAR
Minister for Foreign Affairs

For the Kingdom of Thailand:

SURIN PITSUWAN
Minister of Foreign Affairs

For the Socialist Republic of Vietnam:

NGUYEN MANH CAM
Deputy Prime Minister and
Minister of Foreign Affairs

For Papua New Guinea:

ROY YAKI
Minister of Foreign Affairs

**THIRD PROTOCOL AMENDING THE TREATY OF AMITY
AND COOPERATION IN SOUTHEAST ASIA**

Brunei Darussalam
The Kingdom of Cambodia
The Republic of Indonesia
The Lao People's Democratic Republic
Malaysia
The Union of Myanmar
The Republic of the Philippines
The Republic of Singapore
The Kingdom of Thailand
The Socialist Republic of Viet Nam
The Commonwealth of Australia
The People's Republic of Bangladesh
The People's Republic of China
The Democratic People's Republic of Korea
The French Republic
The Republic of India
Japan
Mongolia
New Zealand
The Islamic Republic of Pakistan
Papua New Guinea
The Republic of Korea
The Russian Federation
The Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
The Democratic Republic of Timor-Leste
The Republic of Turkey
The United States of America

Hereinafter referred to as the High Contracting Parties:

DESIRING to ensure that there is appropriate enhancement of cooperation with all peace-loving nations both within and outside Southeast Asia, in particular, neighbouring States of the Southeast Asian region, as well as with regional organisations whose members are only sovereign States;

CONSIDERING Paragraph 5 of the preamble of the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia, done at Denpasar, Bali, on 24 February 1976 (hereinafter referred to as the Treaty of Amity) which refers to the need for cooperation with all peace-loving nations, both within and outside Southeast Asia, in the furtherance of world peace, stability and harmony;

HEREBY AGREE TO THE FOLLOWING:

ARTICLE 1

Article 18, Paragraph 3, of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:

"This Treaty shall be open for accession by States outside Southeast Asia and regional organisations whose members are only sovereign States subject to the consent of all the States in Southeast Asia, namely, Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam."

ARTICLE 2

Article 14, Paragraph 2, of the Treaty of Amity shall be amended to read as follows:

"However, this article shall apply to any of the High Contracting Parties outside Southeast Asia only in cases where that High Contracting Party is directly involved in the dispute to be settled through the regional processes."

ARTICLE 3

This Protocol shall be subject to ratification and shall come into force on the date the last instrument of ratification of the High Contracting Parties is deposited.

DONE at Ha Noi, Viet Nam, on the Twenty-Third Day of July in the Year Two Thousand and Ten, in a single copy in the English language.

For Brunei Darussalam:

MOHAMED BOLKIAH
Minister of Foreign Affairs and Trade

For the Kingdom of Cambodia:

HOR NAMHONG
Deputy Prime Minister and
Minister of Foreign Affairs and International Cooperation

For the Republic of Indonesia:

DR. R.M. MARTY M. NATALEGAWA
Minister for Foreign Affairs

For the Lao People's Democratic Republic:

DR. THONGLOUN SISOULITH
Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs

For Malaysia:

DATO` SRI ANIFAH AMAN
Minister of Foreign Affairs of Malaysia

For the Union of Myanmar:

NYAN WIN
Minister for Foreign Affairs

For the Republic of the Philippines:

ERLINDA F. BASILIO
Undersecretary of Foreign Affairs

For the Republic of Singapore:

GEORGE YONG-BOON YEO
Minister for Foreign Affairs

For the Kingdom of Thailand:

KASIT PIROMYA

Minister of Foreign Affairs

For the Socialist Republic of Viet Nam:

DR. PHAM GIA KHIEM

Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs

For the Commonwealth of Australia:

GILLIAN BIRD

Ambassador to ASEAN

For the People's Republic of Bangladesh:

DIPU MONI NAWAZ

Minister of Foreign Affairs

For the People's Republic of China:

YANG JIECHI

Minister of Foreign Affairs

For the Democratic People's Republic of Korea:

PAK UI-CHUN

Minister of Foreign Affairs

JEAN-FRANÇOIS GIRAULT

Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to Viet Nam

For the Republic of India:

PRENEET KAUR

Minister of State for External Affairs

For Japan:

KATSUYA OKADA
Minister for Foreign Affairs

For Mongolia:

ZANDANSHATAR GOMBOJAV
Minister for Foreign Affairs and Trade

For New Zealand:

MURRAY McCULLY
Minister of Foreign Affairs

For the Islamic Republic of Pakistan:

MAKHDOOM SHAH MAHMOOD QURESHI
Minister of Foreign Affairs

For the Papua New Guinea:

CHRISTOPHER S. MERO

Special Envoy of Minister of Foreign Affairs, Trade and
Immigration

For the Republic of Korea:

YU MYUNG-HWAN

Minister of Foreign Affairs and Trade

For the Russian Federation:

SERGEY LAVROV

Minister of Foreign Affairs

For the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka:

GITANJANA GUNAWARDENA

Deputy Minister of External Affairs

For the Democratic Republic of Timor-Leste:

ZACARIAS ALBANO DA COSTA

Minister for Foreign Affairs

For the Republic of Turkey:

AHMET DAVUTOĞLU
Minister of Foreign Affairs

For the United States of America:

HILLARY RODHAM CLINTON
Secretary of State

УГОВОР О ПРИЈАТЕЉСТВУ И САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ

ПРЕАМБУЛА

Уважене Уговорне стране:

СВЕСНЕ постојећих историјских, географских и културолошких веза које повезују њихове народе;

У ЖЕЉИ ДА промовишу регионални мир и стабилност кроз поштовање правде и владавине права и унапређење регионалне отпорности у својим односима;

У ЖЕЉИ ДА унапреде мир, пријатељство и међусобну сарадњу по питањима која се тичу Југоисточне Азије у складу са духом и начелима Повеље Уједињених нација, Десет принципа усвојених на Азијско-афричкој конференцији у Бандунгу 25. априла 1955. године, Декларације Асоцијације народа Југоисточне Азије потписане у Бангкоку 8. августа 1967. и Декларације потписане у Куала Лумпуру 27. новембра 1971. године;

УВЕРЕНЕ да решавање разлика или спорова између њихових земаља треба да буде регулисано рационалним, ефикасним и довољно флексибилним процедурама, избегавајући негативне ставове који би могли да угрозе или ометају сарадњу;

УВЕРЕНЕ у потребу за сарадњом са свим мирољубивим народима, како унутар тако и ван Југоисточне Азије, на унапређењу светског мира, стабилности и хармоније;

СВЕЧАНО СЕ САГЛАШАВАЈУ да закључе Уговор о пријатељству и сарадњи како следи:

ГЛАВА I Циљ и начела

Члан 1.

Циљ овог уговора је да се промовишу стални мир, вечно пријатељство и сарадња међу њиховим народима што би допринело њиховој снази, солидарности и ближним односима;

Члан 2.

У међусобним односима, уважене Уговорне стране ће се руководити следећим основним принципима:

- a. Узајамно поштовање независности, суверенитета, једнакости, територијалног интегритета и националног идентитета свих народа;
- b. Право сваке државе да одлучује о својој националној егзистенцији без спољног мешања, субверзије или принуде;

- c. Међусобно немешање у унутрашња питања;
- d. Решавање разлика или спорова мирним средствима;
- e. Одрицање од претње силом или употребе силе;
- f. Ефикасна међусобна сарадња.

ГЛАВА II

Пријатељство

Члан 3.

У испуњавању циља овог уговора, уважене Уговорне стране ће настојати да развијају и јачају традиционалне, културне и историјске везе пријатељства, добросуседства и сарадње које их повезују и у доброј вери ће испуњавати обавезе преузете овим уговором. У циљу унапређења ближег разумевања међу њима, уважене Уговорне стране ће подстицати и олакшавати контакте и односе међу својим народима

ГЛАВА III

Сарадња

Члан 4.

Уважене Уговорне стране ће промовисати активну сарадњу у економским, друштвеним, културним, техничким, научним и административним областима, као и у вези са питањима заједничких идеала и тежњи ка међународном миру и стабилности у региону и свим другим питањима од заједничког интереса.

Члан 5.

У складу са чланом 4., уважене Уговорне стране ће улагати максималне напоре, на мултилатералном и билатералном нивоу, на основама једнакости, недискриминације и обостране користи.

Члан 6.

Уважене Уговорне стране ће сарађивати на убрзању економског раста у региону како би ојачале темеље за просперитетну и мирну заједницу народа у Југоисточној Азији. У том циљу, оне ће промовисати веће коришћење своје пољопривреде и индустрије, проширење трговине и побољшање економске инфраструктуре на обострану корист својих народа. У том погледу, оне ће наставити да разматрају све путеве за блиску и корисну сарадњу са другим државама, као и међународним и регионалним организацијама ван региона.

Члан 7.

Уважене Уговорне стране ће, у циљу постизања социјалне правде и подизања животног стандарда народа у региону, интензивирати економску сарадњу. У ту сврху, усвојиће одговарајуће регионалне стратегије за економски развој и међусобну помоћ.

Члан 8.

Уважене Уговорне стране ће тежити да остваре најближу сарадњу у најширем обиму и настојаће да пружају помоћ једна другој у виду објеката за обуку и истраживање у друштвеним, културним, техничким, научним и административним областима.

Члан 9.

Уважене Уговорне стране ће настојати да негују сарадњу на унапређењу тежњи ка миру, хармонији и стабилности у региону. У том циљу, уважене Уговорне стране одржаваће редовне међусобне контакте и консултације о међународним и регионалним питањима ради координације ставова, поступака и политика.

Члан 10.

Било која уважена Уговорна страна неће ни на који начин учествовати у било којој активности која представља претњу политичкој и економској стабилности, суверенитету или територијалном интегритету друге уважене Уговорне стране.

Члан 11.

Уважене Уговорне стране ће настојати да ојачају своју националну отпорност у политичким, економским, социо-културним, као и безбедносним областима у складу са својим идеалима и тежњама, без спољног мешања, као и унутрашњих субверзивних активности, како би очувале своје националне идентитете.

Члан 12.

Уважене Уговорне стране ће, у својим напорима да постигну регионални просперитет и безбедност, настојати да сарађују на свим пољима у циљу унапређења регионалне отпорности, на основу принципа поверења у себе, ослањања на себе, међусобног поштовања, сарадње и солидарности који ће представљати темељ за снажну и одрживу заједницу народа у Југоисточној Азији.

**ГЛАВА IV
Мирно решавања спорова****Члан 13.**

Уважене Уговорне стране ће одлучно и у доброј вери спречавати настанак спорова. У случају да дође до спорова о питањима која се на њих директно односе, нарочито спорова који могу да наруше регионални мир и хармонију, оне ће се уздржати од претњи силом или употребе силе и у сваком тренутку ће такве спорове решавати међу собом пријатељским преговорима.

Члан 14.

У циљу решавања спорова кроз регионалне процесе, уважене Уговорне стране ће основати, као стално тело, Високи савет који се састоји од представника сваке уважене Уговорне стране на министарском нивоу ради констатовања

постојања спорова или ситуација које би могле нарушити регионални мир и хармонију.

Члан 15.

У случају да се директним преговорима не постигне решење, Високи савет ће констатовати спор или ситуацију и препоручиће странама у спору одговарајућа средства за њихово решавање, као што су добре услуге, посредовање, истражна комисија или измирење. Међутим, Високи савет може понудити своје добре услуге или се, уз сагласност страна у спору, може конституисати као комисија за посредовање, истрагу или измирење. Када то сматра за потребно, Високи савет ће препоручити одговарајуће мере за спречавање погоршања спора или ситуације.

Члан 16.

Претходне одредбе ове главе неће се примењивати на спор осим ако се све стране у спору не сложе са њиховом применом у том спору. Међутим, ово не спречава друге уважене Уговорне стране које нису стране у спору да понуде сву могућу помоћ за решавање наведеног спора. Стране у спору треба да буду позитивно наклоњене према таквим понудама за помоћ.

Члан 17.

Ништа у овом Уговору не спречава коришћење начина мирног решавања спорова садржаних у члану 33(1) Повеље Уједињених нација. Уважене Уговорне стране које су стране у спору треба охрабрити да предузму иницијативе да га реше пријатељским преговорима пре него што прибегну другим процедурама предвиђеним Повељом Уједињених нација.

Глава V Опште одредбе

Члан 18.

Овај уговор потписују Република Индонезија, Малезија, Република Филипини, Република Сингапур и Краљевина Тајланд. Ратификује се у складу са уставним процедурама сваке Државе потписнице

Биће отворен за приступање другим државама Југоисточне Азије.

Члан 19.

Овај Уговор ступа на снагу на дан депоновања петог ратификационог инструмента код влада Држава потписница које су именоване за депозитаре овог уговора и инструмента ратификације или приступања.

Члан 20.

Овај уговор је састављен на званичним језицима уважених Уговорних страна, који су сви подједнако меродавни. Постојаће усаглашени заједнички превод текстова на енглески језик. Свако различито тумачење заједничког текста решаваће се преговорима.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су уважене Уговорне стране потписале Уговор и ставиле своје печате.

САЧИЊЕНО у Денпасару, на Балију, двадесет четвртог фебруара хиљаду деветсто седамдесет шесте године.

За Републику Индонезију

Soeharto

Председник

За Малезију

Datuk Hussein Onn

Председник Владе

За Републику Филипини

Ferdinand E. Marcos

Председник

За Републику Сингапур

Lee Kuan Yew

Председник Владе

За Краљевину Тајланд

Kukrit Pramoj

Председник Владе

**ПРОТОКОЛ О ИЗМЕНАМА УГОВОРА О ПРИЈАТЕЉСТВУ
И САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ**

ВЛАДА БРУНЕЈ ДАРУСАЛАМА
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ ИНДОНЕЗИЈЕ
ВЛАДА МАЛЕЗИЈЕ
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ ФИЛИПИНИ
ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СИНГАПУР, И
ВЛАДА КРАЉЕВИНЕ ТАЈЛАНД

У ЖЕЉИ да даље унапреде сарадњу са свим мирољубивим народима, како унутар тако и ван Југоисточне Азије, а посебно са државама суседним региону Југоисточне Азије;

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР став 5. Преамбуле Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињеног у Денпасару, Бали, 24. фебруара 1976. године (у даљем тексту: Уговор о пријатељству), који се односи на потребу сарадње са свим мирољубивим народима, како унутар тако и ван Југоисточне Азије, на унапређењу светског мира, стабилности и хармоније;

САГЛАСИЛИ СУ СЕ О СЛЕДЕЋЕМ:

Члан 1.

Члан 18. Уговора о пријатељству мења се и гласи:

„Овај уговор потписују Република Индонезија, Малезија, Република Филипини, Република Сингапур и Краљевина Тајланд. Ратификује се у складу са уставним процедурама сваке државе потписнице.

Биће отворен за приступање другим државама Југоисточне Азије.

Државе ван Југоисточне Азије могу такође приступити овом уговору уз сагласност свих држава у Југоисточној Азији које су потписнице овог уговора и Брунеј Дарусалама.“

Члан 2.

Члан 14. Уговора о пријатељству мења се и гласи:

„У циљу решавања спорова кроз регионалне процесе, уважене Уговорне стране ће основати, као стално тело, Високи савет који се састоји од представника сваке уважене Уговорне стране на министарском нивоу ради констатовања постојања спорова или ситуација које би могле нарушити регионални мир и хармонију.

Међутим, овај члан ће се, на било коју од држава ван Југоисточне Азије које су приступиле Уговору, примењивати само у случајевима када је та држава директно укључена у спор који треба да се реши кроз регионалне процесе.“

Члан 3.

Овај протокол подлеже ратификацији и ступа на снагу на дан депоновања последњег ратификационог инструмента уважених Уговорних страна.

Сачињено у Манили, петнаестог децембра хиљаду деветсто осамдесет седме године.

За Брунеј Дарусалам:

H.R.H. PRINCE MOHAMED BOLKIAH

Министар спољних послова

За Републику Индонезију:

DR. MOCHTAR KUSUMA-ATMADJA

Министар спољних послова

За Малезију:

DATO HAJI ABU HASSAN HAJI OMAR

Министар спољних послова

За Републику Филипини:

RAUL S. MANGLAPUS

Секретар за спољне послове

За Републику Сингапур:

S. DHANABALAN

Министар спољних послова

За Краљевину Тајланд:

ВРХОВНИ КОМАНДАНТ ВАЗДУХОПЛОВСТВА SIDDHI SAVETSILA

Министар спољних послова

**ДРУГИ ПРОТОКОЛ О ИЗМЕНАМА УГОВОРА О
ПРИЈАТЕЉСТВУ И САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ**

Влада Брунеј Дарусалама
Влада Краљевине Камбоџе
Влада Републике Индонезије
Влада Народне Демократске Републике Лаос
Влада Малезије
Влада Мјанмарске Уније
Влада Републике Филипини
Влада Републике Сингапур
Влада Краљевине Тајланд
Влада Социјалистичке Републике Вијетнам
Влада Папуе Нове Гвинеје

Даље у тексту: уважене Уговорне стране:

У ЖЕЉИ да осигурају одговарајуће унапређење сарадње са свим мирољубивим народима, како унутар тако и ван Југоисточне Азије, а посебно са државама суседним региону Југоисточне Азије;

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР став 5. Преамбуле Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињеног у Денпасару, Бали, 24. фебруара 1976. године (у даљем тексту: Уговор о пријатељству), који се односи на потребу сарадње са свим мирољубивим народима, како унутар тако и ван Југоисточне Азије, на унапређењу светског мира, стабилности и хармоније;

САГЛАСИЛИ СУ СЕ О СЛЕДЕЋЕМ:

Члан 1.

Члан 18. став 3. Уговора о пријатељству мења се и гласи:

„Државе ван Југоисточне Азије могу такође приступити овом уговору уз сагласност свих држава у Југоисточној Азији, а то су Брунеј Дарусалам, Краљевина Камбоџа, Република Индонезија, Народна Демократска Република Лаос, Малезија, Мјанмарска Унија, Република Филипини, Република Сингапур, Краљевина Тајланд и Социјалистичка Република Вијетнам.“

Члан 2.

Овај протокол подлеже ратификацији и ступа на снагу на дан депоновања последњег ратификационог инструмента уважених Уговорних страна.

САЧИЊЕНО у Манили, двадесет петог јула хиљаду деветсто деведесет осме године.

<p>За Брунеј Дарусалам:</p> <p>PRINCE MOHAMED BOLKIAH Министар спољних послова</p>	<p>За Мјанмарску Унију:</p> <p>U OHN GYAW Министар спољних послова</p>
<p>За Краљевину Камбоџу:</p> <p>CHEM WIDHYA Специјални изасланик Краљевске владе Камбоџе</p>	<p>За Републику Филипини</p> <p>DOMINGO L. SIAZON, JR. Секретар за спољне послове</p>
	<p>За Републику Сингапур</p> <p>S JAYAKUMAR Министар спољних послова</p>
<p>За Републику Индонезију:</p> <p>ALI ALATAIS Министар спољних послова</p>	
<p>За Народну Демократску Републику Лаос:</p> <p>SOMSAVAT LENGSAVAD Потпредседник Владе и министар спољних послова</p> <p>За Малезију:</p> <p>DATUK SERIABDULLAH HAJI AHMAD BADAWI Министар спољних послова</p>	<p>За Краљевину Тајланд:</p> <p>SURIN PITSUWAN Министар спољних послова</p> <p>За Социјалистичку Републику Вијетнам:</p> <p>NGUYEN MANH CAM Потпредседник Владе и министар спољних послова</p>
<p>За Папуу Нову Гвинеју:</p> <p>ROY YAKI Министар спољних послова</p>	

**ТРЕЋИ ПРОТОКОЛ О ИЗМЕНАМА УГОВОРА О ПРИЈАТЕЉСТВУ И
САРАДЊИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АЗИЈИ**

Брунеј Дарусалам
Краљевина Камбоџа
Република Индонезија
Народна Демократска Република Лаос
Малезија
Мјанмарска Унија
Република Филипини
Република Сингапур
Краљевина Тајланд
Социјалистичка Република Вијетнам
Комонвелт Аустралија
Народна Република Бангладеш
Народна Република Кина
Демократска Народна Република Кореја
Република Француска
Република Индија
Јапан
Монголија
Нови Зеланд
Исламска Република Пакистан
Папуа Нова Гвинеја
Република Кореја
Руска Федерација
Демократска Социјалистичка Република Шри Ланка
Демократска Република Источни Тимор
Република Турска
Сједињене Америчке Државе

Даље у тексту: уважене Уговорне стране:

У ЖЕЉИ да осигурају одговарајуће унапређење сарадње са свим мирољубивим народима, како унутар тако и ван Југоисточне Азије, а посебно са државама суседним региону Југоисточне Азије, као и са регионалним организацијама чије су чланице само суверене државе;

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР став 5. Преамбуле Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињеног у Денпасару, Бали, 24. фебруара 1976. године (у даљем тексту: Уговор о пријатељству), који се односи на потребу сарадње са свим мирољубивим народима, како унутар тако и ван Југоисточне Азије, на унапређењу светског мира, стабилности и хармоније;

САГЛАСИЛИ СУ СЕ О СЛЕДЕЋЕМ:

ЧЛАН 1.

Члан 18. став 3. Уговора о пријатељству мења се и гласи:

“Овај уговор ће бити отворен за приступање државама ван Југоисточне Азије и регионалним организацијама чије су чланице само суверене државе уз сагласност свих држава у Југоисточној Азији, а то су Брунеј Дарусалам, Краљевина Камбоџа, Република Индонезија, Народна Демократска Република Лаос, Малезија, Мјанмарска Унија, Република Филипини, Република Сингапур, Краљевина Тајланд и Социјалистичка Република Вијетнам.“

ЧЛАН 2.

Члан 14. став 2. Уговора о пријатељству мења се и гласи:

„Међутим, овај члан ће се, на било коју од уважених Уговорних страна ван Југоисточне Азије, примењивати само у случајевима када је та уважена Уговорна страна директно укључена у спор који треба да се реши кроз регионалне процесе“.

ЧЛАН 3.

Овај протокол подлеже ратификацији и ступа на снагу на дан депоновања последњег ратификационог инструмента уважених Уговорних страна.

САЧИЊЕНО у Ханоју, Вијетнам, двадесет трећег јула две хиљаде десете године, у једном примерку на енглеском језику.

За Брунеј Дарусалам
MOHAMED BOLKIAN
Министар спољних послова и трговине

За Краљевину Камбоџу
HOR NAMHONG
Заменик премијера и министар спољних послова и међународне сарадње

За Републику Индонезију
DR. R.M. MARTY M. NATALEGAWA
Министар спољних послова

За Народну Демократску Републику Лаос
DR. THONGLOUN SISOULITH
Потпредседник Владе и министар спољних послова

За Малезију
DATO` SRI ANIFAH AMAN
Министар спољних послова

За Мјанмарску Унију
NYAN WIN
Министар спољних послова

За Републику Филипини
ERLINDA F. BASILIO
Подсекретар за спољне послове

За Републику Сингапур
GEORGE YONG-BOON YEO
Министар спољних послова

За Краљевину Тајланд
KASIT PIROMYA
Министар спољних послова

За Социјалистичку Републику Вијетнам
DR. PHAM GIA KHIEM
Потпредседник Владе и министар спољних послова

За Комонвелт Аустралија
GILLIAN BIRD
Амбасадор при АСЕАН

За Народну Републику Бангладеш

DIPU MONI NAWAZ

Министар спољних послова

За Народну Републику Кину

YANG JIECHI

Министар спољних послова

За Демократску Народну Републику Кореју

PAK UI-CHUN

Министар спољних послова

За Републику Француску

JEAN-FRANÇOIS GIRAULT

Изванредни и опуномоћени амбасадор у Вијетнаму

За Републику Индију

PRENEET KAUR

Државни секретар за спољне послове

За Јапан

KATSUYA OKADA

Министар спољних послова

За Монголију

ZANDANSHATAR GOMBOJAV

Министар спољних послова и трговине

За Нови Зеланд

MURRAY McCULLY

Министар спољних послова

За Исламску Републику Пакистан

MAKHDOOM SHAH MAHMOOD QURESHI

Министар спољних послова

За Папуу Нову Гвинеју

CHRISTOPHER S. MERO

Специјални изасланик министра спољних послова, међународне трговине и дијаспоре

За Републику Кореју
YU MYUNG-HWAN
Министар спољних послова и трговине

За Руску Федерацију
SERGEY LAVROV
Министар спољних послова

За Демократску Социјалистичку Републику Шри Ланку
GITANJANA GUNAWARDENA
Помоћник министра спољних послова

За Демократску Републику Источни Тимор
ZACARIAS ALBANO DA COSTA
Министар спољних послова

За Републику Турску
AHMET DAVUTOĞLU
Министар спољних послова

За Сједињене Америчке Државе
HILLARY RODHAM CLINTON
Државни секретар

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињеног у Денпасару, на Балију, 24. фебруара 1976. године, Протокола о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињен у Манили, 15. децембра 1987. године, Другог протокола о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињеног у Манили, 25. јула 1998. године и Трећег протокола о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сачињеног у Ханоју, 23. јула 2010. године, сви на енглеском језику, садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Република Србија је заинтересована да, приступањем Уговору о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији (ТАС) у складу са чланом 18 (став 3) овог Уговора потписаног у Денпасару 1976. године, као и његовим Амандманима из 1987. године, 1998. године и 2010. године, додатно оснажи политичке односе и свеукупну сарадњу са традиционално пријатељским државама Југоисточне Азије, чланицама ASEAN, односно да подвуче значај који придаје даљем продубљивању сарадње са државама овог региона на билатералном и мултилатералном плану.

Србија је поносна на вишедеценијско пријатељство и снажне везе са државама Југоисточне Азије. Ове везе сежу до 50-тих и 60-тих година прошлог века, а посебно су са великим бројем држава овог региона добиле на интензитету, уз реализацију великог броја посета на високом нивоу у периоду оснивања и најинтензивнијих активности Покрета несврстаних земаља. И у најновијем периоду Република Србија, као држава сукцесор Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, наставља да унапређује и развија сарадњу са државама ASEAN, поштујући основне вредности Покрета, уз узајамно поштовање независности, суверенитета, једнакости, територијалног интегритета и националног идентитета свих народа, немешање у унутрашње ствари других држава, залагање за превазилажење свих разлика мирним путем уз подстицање свеобухватног мирољубивог развоја и напретка, што су, уједно, и основне вредности ASEAN.

Свој интерес за приступање Уговору о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији при ASEAN, Србија заснива на чињеници да регион Југоисточне Азије, коме припадају државе чланице ASEAN представља један од најдинамичнијих, најбогатијих и најразноликијих региона у свету. Становиште Републике Србије је да ASEAN има све важнију улогу, не само у региону Југоисточне Азије, већ и у глобалним оквирима, као и да у актуелном тренутку, када се модеран свет суочава са различитим и врло комплексним изазовима у политичком и економском смислу, ASEAN представља узор у промовисању мултилатерализма и конструктивне сарадње у међународним оквирима, уз залагање за решавање свих спорних питања дипломатским путем

и промоцију суштинских вредности Повеље Уједињених нација и основних принципа међународно-правног поретка. Као држава која је поносна на вишедеценијско пријатељство и снажне везе са свим земљама југоисточне Азије, Република Србија своје спољнополитичке принципе заснива на поштовању међународног права које види као једини истински основ за изградњу мира, стабилности и безбедности у свету и достизање економски развијеног и просперитетног друштва уз поштовање основних демократских вредности савременог човечанства. Република Србија, као и ASEAN, подржава и подстиче одрживи економски развој који ће обезбедити мир, просперитет и стабилност за генерације које долазе.

Република Србија је приступила Уговору о пријатељству и сарадњи у југоисточној Азији уз уверење да ће приступање Србије овом формату сарадње додатно подстаћи свестрану билатералну сарадњу Републике Србије и пријатељских земаља ASEAN, не само на политичком и економском плану, већ и у различитим областима као што су култура, наука, образовање, пољопривреда, медицина, информационе технологије и међуљудска размена. Србија је, такође, заинтересована да промовише принципе Уговора о пријатељству и сарадњи и ван региона југоисточне Азије, дубоко верујући да су то универзалне вредности којима треба да се руководе и сви чланови међународне заједнице.

III ОСНОВНИ ПРАВНИ ИНСТИТУТИ И ПОЈЕДИНАЧНА РЕШЕЊА

Члан 1. Закона прописује да се потврђује Уговор о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Протокол о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Други протокол о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији и Трећи протокол о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, сви на енглеском језику.

Члан 2. Закона садржи текст Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Протокол о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Други протокол о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији и Трећи протокол о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, у оригиналу на енглеском језику и преводу на српски језик.

Члан 3. Закона прописује да предметни Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори“.

IV ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење Закона о потврђивању Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Протокола о изменама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, Другог протокола о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, и Трећег протокола о изменама и допунама Уговора о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, није потребно обезбеђивање средстава у буџету Републике Србије.

V РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се овај закон донесе по хитном поступку ради испуњења обавеза које је Република Србија преузела приступањем Уговору о пријатељству и сарадњи у Југоисточној Азији, као и испуњења обавеза из члана 8. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора, имајући у виду да се споразум привремено примењује по претходном одобрењу Народне скупштине.